

Thisted Amts 2den Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Sagb: Jeg skal ikke længe trætte det høie Thing; men en kort Bemærkning maa jeg dog endnu gjøre angaaende Forslaget under Nr. 37. Som den høiærede Minister i dette Dieblis udtalte, kan man vist med Føie sige, at det er ikke saa ganske passende at lade dette Spørgsmaal finde en saa let og flygtig Afgjørelse her ved 3die Behandling. Det dreier sig dog virkelig om en Sag, som for de Paagjældende er af stor Betydning, idet det gaar ud paa aldeles at forandre de Betingelser, hvorunder de Mænd, der bestemme sig til at blive vordende Lærere for den store Mængde af Befolkningen, kunne opnaae deres Uddannelse, og jeg kan ikke nægte, at naar jeg paa den ene Side seer hen til den høist forsvindende finansielle Interesse, Forslagets Vedtagelse har, og paa den anden Side seer hen til, hvor stor Betydning det kan faae i alle Henseender, saavel for de unge Mænd, der søge denne Lærervei, som ogsaa for Landets hele Almueunderviisning, kan jeg ikke tænke mig, at dette Spørgsmaal kan eller bør finde sin Afgjørelse her. Det forekommer mig, at denne Sag har en saadan Betydning, at den ialfald burde gjøres til Gjenstand for en særlig Lov, der da kunde finde en udtømmende Behandling her i Salen. Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen) udtalte, at det paa ingen Maade var af Hensyn til Friseminarierne, at han understøttede dette Forslag, men af Hensynet til det Dnskelige i en Concurrence; men jeg kjender ingen anden Concurrence overfor Statsseminarierne end den, der kommer fra Friseminarierne, og jeg forstaaer derfor ikke, hvilken Concurrence det ærede Medlem talte om. Er der imidlertid ikke et saadant Hensyn tilstede, kan jeg ikke see noget som helst Andet, der, for at vi kunde vinde en Indtægt for Statskassen af 2,000 Rd., skulde kunne bringe os til i den Grad at besværliggjøre Afdgangen for Landets vordende Skolelærere til at opnaae den nødvendige Uddannelse. For de begavede unge Mænd, der findes i den fattige Almueklasse, er det allerede nu saa besværligt og vanske-

ligt at arbejde sig fremad, at skaffe sig Adgang til og at opnaae de Kundskaber, som Eigner og Tilhøielighed gjøre dem flikkede til, i Forhold til dem, der ere fødte under gunstigere Livsvillkaar, at jeg ikke kan ansee det for et underordnet Spørgsmaal, at vi her i Folkerepresentationen, for at opnaae en Indtægtsforøgelse af 2,000 Rd., ville lægge en saa stor Skattebyrde paa dem, der søge Underviisning ved Seminarierne. Jeg anseer det saa langt fra for at være et underordnet Spørgsmaal, at der er saa Spørgsmaal paa Finantsloven, som jeg anseer for at være mere vigtige i Principet. I den store Deel af Befolkningen, der kan henregnes til de ubemidlede Classer, findes der mange begavede unge Mænd, som have naturligt Anlæg og Lust til at arbejde sig fremad, men for hvem Livets Villkaar ere saa strenge, at dette næsten er umuligt for dem. Det er ikke sjældent, det er tværtimod Noget, som hvert Aar gjentager sig, at der omkring i Landets Befolkning indsamles frivillige Bidrag til at understøtte saadanne fattige Børn fra Landsbysskolerne, der ere i Besiddelse af Eigner, men mangle de fornødne Midler til at komme frem. Jeg kan dog virkelig ikke forstaae, at vi her for at opnaae en Beparelse af 2,000 Rd. skulle være med til at lægge saa store Byrder paa disse unge Menneskers Uddannelse.

Formanden: Det ærede Medlem for Veile Amts 3die Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

Th. Nielsen: Ja, jeg maa atter fremhæve, at det er af Hensyn til Eleverne, at jeg ønsker dette Forslag vedtaget, og naar jeg nævnte Concurrence, saa sluttede jeg dog med at sige, at det var den Concurrence, jeg tænkte paa, som bestod deri, at Eleverne kunde søge derhen, hvor de fandt den bedste Underviisning, og det kunne de egentlig ikke gjøre nu, idet Statsseminarierne paa Grund af den store Understøttelse, de nyde, ere saameget billigere end Friseminarierne, og jeg gjentager, at det er ingenlunde de fattigste Elever, hvem Statsseminarierne komme tilgode; thi efter min Erfaring er det netop de fat-